

V Borovljah bodo ustanovili zasebni vrtec

PO nezaslišanem sklepu borovljskega občinskega sveta, ko so njegovi člani odklonili ustanovitev dvojezične skupine v okviru javnega otroškega vrtca, Slovenci v Borovljah menijo, da 49 prijav od 191 (to pa šele od 4. leta starosti otrok) pomeni jasno voljo staršev, ki jo je treba upoštevati. Zato se je formirala skupina, ki je vložila statute za zasebni otroški vrtec. Prostori so predvideni v bivšem poslojpu Posojilnice-Bank Borovlje v Postgasse 4, torej v strogem centru mesta.

Komisija deželne vlade si je poslojpe že ogledala in potrdila, da je z manjšimi arhitektonskimi popravki primerno za delovanje vrtca. Treba je urediti še tudi igrišče zunaj stavbe in grob predračun za vsesкупno preureditev je okrog milijona šilingov, ki jih bo treba izpraskati pri državi, deželi, pa tudi pri občini.

Angela Kuchling, ki bo vodila dvojezično skupino, je izrazila solidarnost z Borovljani in zagotovila, da namerava počakati do otvoritve in da ne bo odšla »kam drugam«; pred leti se je v Borovljah zataknilo prav pri vprašanju kvalificirane voditeljice skupine. Dvojezičnih vzgojiteljic je namreč premalo in občinam često pride prav argument, češ: mi bi že, pa kaj, ko ni primerne delovne moči.

Inovacija v programu

V Borovljah pa so si belili glave tudi glede privlačnega pedagoškega programa: vrtec naj bi ne bil le dvo, ampak celo trijezičen; vključena naj bi bila tudi ponudba angleškega jezika, s katerim bi otroke seznanjali ob igri in v njej vsaj enkrat na teden. Odbornica Vera Wutti-Incko se je že povezala s celovško univerzo, ki bo dala konkretne napotke za tovrstno vzgojo. Natančen program bo

še izdelan, na vsak način pa ne manjka pobud za inovacije na pedagoškem, pa tudi glasbenem področju. Društveniki v Borovljah se zavedajo, da poti nazaj ni, zato so odločeni napeiti vse sile, da se končno uredni dolgoletna zahteva, ki je navsezadnje tudi tista veliko citirana »volja staršev«, na katero se radi sklicujejo prav tisti, za katere vemo, da jim manjka tolerance in pripravljenosti za sožitje. S. W.

Na doslej najhitrejši krožni dirki okrog celovškega zmaja je bil »Paco« Wrolich spet med najboljšimi.

Iz vsebine

CELOVEC – KRANJ Sočasna sejma

Več prahu dvigujemo okrog Celovškega sejma, ob katerem hkrati že petsto let poteka Gorenjski v Kranju. Tokrat sta animacijski poročili in vabili objavljeni **na strani 3**

KOROŠKA Program založbe Drava

Na družbenopolitično kritiko usmerjena založba Drava pripravlja cel kup novih izdaj. O jenskem programu obširneje poroča Andrej Leben **na strani 4**

CELOVEC Wrolich spet navdušil

Skorajda nismo upali, vendar mu je uspelo. »Paco« je na hitrostni dirki okrog celovškega zmaja spet osvojil odlično tretje mesto. **Stran 8**

PREBLISK

■ Tako. V Borovljah bo privatni dvo oziroma trijezični vrtec. Do tega sklepa so prišli člani prosvetnega društva in Volilne skupnosti. »Občina« se lahko zdaj nasloni nazaj in se ne meni več za zadevo. A tako lahko ne bo šlo.

Slovenci v Borovljah ne nameravajo odvezati občine od obveze, da poskrbi tudi za tiste otroke, ki odraščajo vsaj v dveh jezikih oz. ki naj bi se naučili še dodatnega. Menim, da gre tudi za vprašanje človekovih pravic. To vendar ne more biti, da bi boljše izobraževanje pomenilo pravico do diskriminiranja; občina naj bi kar naenkrat ne imela nobenih obveznosti do dvojezičnih občanov! Še posebej, če se

stroški za občino dejansko zmanjšajo, saj dvojezično vzgojiteljico plača Urad zveznega kanclerja. Denar, ki ga je tudi po občinah vedno manj, ni več pomembna zadeva, ko gre za slovenski jezik!

Torej tiči zajec v drugem grmu in nasprotniki dvojezič-

Privatni vrtec – izhod v sili

ne skupine nimajo argumentov, ki bi spadali v to stoletje. Odpor je iracionalen in predvsem protislovenski, pa naj si ogledujemo glasovanje 11 : 16 s katerekoli perspektive. Na vsak način je sklep občine sramota ne le zanjo, temveč prav tako za deželo in za državo. S. W.

FOLKLORNA NOČ

Slovensko prosvetno društvo
PRA

Petek,
15. 8. 97 • 20.30

ŽITRAJSKO
ŽUPNIŠČE

Nastopajo skupine iz Bosne,
Slovenije in Koroške

Odstopil zunanji minister Thaler

Z utemeljitvijo, da se umika »iz takšne politike, s kakršno se srečujemo«, je prejšnji teden odstopil slovenski zunanji minister Zoran Thaler. V svoji obrazložitvi je v podkrepitev umika opozoril zlasti na medstrankarske spopade na zunanje-političnem področju in zapisal, da želi s svojim odstopom opozoriti na nujnost strnitve nacionalnih moči za umestitev Slovenije v varni in razviti del Evrope.

Ministrska pot Zorana Thalerja je bila res težavna. Po nezaupnici krščanskodemokratskemu prvaku Lojzetu Peterletu

ga je premier Janez Drnovšek v letu 1995 predlagal za to funkcijo, lansko leto pa ga je po interpelaciji opozicije državni zbor razrešil. Letos spomladi je spet vstopil v kabinet predsednika vlade in kljub močnim pritiskom zdržal do spremembe 68. člena ustave in posledično tudi do ratifikacije pridružitvenega sporazuma z Evropsko unijo. Pritiski opozicije in pa tudi koalicijske partnerice (Slovenske ljudske stranke) pa so bili za občutljivega Thalerja vendar premočni in tudi preveč nekorektni. Več v komentarju na 2. strani. J. R.

DEŽELNA RAZSTAVA V BOROVLJAH

Ob polčasu so organizatorji lahko zadovoljni

Več ko 70.000 obiskovalcev se je doslej ogledalo deželno razstavo o kulturni zgodovini lova. Okrog 40.000 pa jih je izkoristilo dodatne kulturne ponudne. Tako je posebna razstava o lončarstvu in starih ljudskih glasbilih v kulturnem domu pri Cingelcu na Trati privabila približno 2000 ljudi.

Deželna razstava odmeva tudi nadregionalno. Okoli 6000 gostov so do zdaj naštel iz Slovenije, pri čemer kaže, da se bo obisk še povečal. Razveseljivo

poteka tudi obisk iz sosednje Furlanije in Benečije. Posamezna razstavišča so nazadnje beležila 40 do 100 odstotkov porasta, tako da v celoti pričakujejo okrog 160.000 obiskovalcev.

Kot veliki hit razstave se je izkazal projekt z Ötzijem. Mesec avgusta bo mož iz mlajše kamene dobe v posebni delavnici za otroke posredoval svoja spoznanja o življenju z naravo. Razstava je odprta še do 26. oktobra.

Italija ratificirala evropsko listino o manjšinah

ITALIJA je polnopravno sprejela Listino o varstvu in zaščiti narodnih in jezikovnih manjšin, ki jo je februarja leta 1995 sprejel Svet Evrope.

Ratifikacijski postopek se je začel v poslanski zbornici, končal pa v senatu, kjer je komisija za zunanje zadeve poverila vlogo poročevalca slovenskemu senatorju Oljke Darku Bratini.

Listina Sveta Evrope je namenjena predvsem zaščiti individualnih pravic pripadnikov manjšin, vseeno pa predstavlja pomemben korak na poti presejanja »nacionalnih držav«.

Bratina je kolegom senatorjem obrazložil vsestranski pomen evropske listine. Izpostavil je problem identitete, ki jo je primerjal z zdravjem. Ko ga imaš, mu ne pripisuješ velikega pomena, ko ti zdravje popušča, pa ga začneš vrednotiti in ceniti. Podobno velja tudi za jezikovne in narodne identitete, ki jih mora država zato primerno zaščititi in obvarovati.

Darko Bratina je v razpravi še dejal, da narodne in jezikovne manjšine predstavljajo enega glavnih temeljev, na katerih mora sloneti nova Evropa narodov in državljanov.

Razprava o odklonilnem sklepu boroveljskega občinskega sveta glede ustanovitve dvojezične otroške skupine v tamkajšnjem občinskem vrtcu potrjuje bistven pomen dvo in večjezične vzgoje v najranjši mladosti. Koroška v tem vprašanju v primerjavi z Gradiščansko nazaduje. Na Gradiščanskem so se že zdavnaj odločili za zakonsko ureditev dvojezičnega otroškega varstva. Po mojem ni nujno, da je Gradiščanska po vseh kazalcih (gospodarskega) razvoja že prehitela Koroško, kajti za uspešen razvoj neke države, dežele ali regije je potrebno tudi optimistično vzdušje. V teh dneh sem na avstrijski televiziji slučajno slišal dopisnika ORF v Združenih državah Amerike R. Löwa, ki je na vprašanje, kaj se mu zdi bistveno za relativno ugoden gospodarski razvoj države oz. kaj ga je najbolj navdušilo v Ameriki, odgovoril takole: 1. Amerika se ne ukvarja z zgodovino, malo s

sedanjostjo, živi pa v prihodnosti; in 2. Amerika sicer pozna tudi rasizme ipd., a glavna iztočnica je le, da so vse tuje imigrantske vplive konstruktivno integrirali v ameriško družbo in jih izkoristili v njeno korist.

Ob boroveljskem primeru se je k besedi javil tudi nekdo, ki je zagovarjal tezo, da naj se

KOMENTAR

Dr. Marjan Sturm

svetu. Toda tak makiavelizem bi pomenil duhovno siromašenje, nivalizacijo in s tem izginjanje različnosti kot bistvenega elementa človekove ustvarjalnosti.

Tako kot je Amerika morda preveč

usmerjena v prihodnost, je Koroška preveč zagledana v preteklost. Zgodovinske obre-

Za nas je moderna dvojezična vzgoja nujna!

ljudje učijo nemščine in angleščine, ne pa slovenščine, ker to nič ne prinese. Ta logika je dokaj čudna, saj uvaja kategorizacijo po funkcionalnosti jezikov in kultur. Po tej logiki se niti ne bi bilo treba učiti nemščine in bi bilo najbolje, da se vsi učimo le angleščine ali kitajščine, kajti ta dva jezika sta najbolj razširjena v

menitve služijo za restriktivne rešitve, ki škodujejo prihodnosti dežele in s tem vsem so-deželanom.

Rešitev vprašanja dvo in večjezičnega otroškega varstva na Koroškem ni torej samo vprašanje slovenske narodne skupnosti, temveč predvsem odprsti neke družbe, ki zna vse vplive integrirati v svojo korist.

Zunanji minister ima poln »kufer«

PIŠE ALEŠ KARDELJ

Zoran Thaler, kot najmlajši evropski zunanji minister je odstopil. V slovenski zunanji politiki že dlje časa nekaj škriplje. Je že tako, da se na nogomet, novinarstvo in zunanjo politiko spozna vsak, ki ima pet minut časa za to in trohico veselja. Tako mislijo vsi tisti, ki so ali smo v zadnjih mesecih kritizirali nastop in aktivnosti slovenske zunanje politike ob prizadevanjih za vstop v NATO oz. ob pristopu k pridružitvenemu sporazumu z Evropsko unijo. Zagotovo je res, da sedaj, ko imamo demokracijo, lahko govorimo domala vsak kar hoče. Še posebej to velja za poslance v državnem zboru ali vodilne politike posameznih strank. In še bolj res je, da je za vodilne funkcije potreben čvrst karakter in neomajna volja ter sposobnost sprejemanja tudi nizkih udarcev.

Že ob nastanku koalicije liberalne demokracije in ljudske stranke, dveh res tako nasprotujočih si strank, je bilo jasno, da bodo potrebni kompromisi in da bo na političnem polju prostor predvsem za najbolj zagrižene, hrabre in neizprosne ljudi. Kljub relativni mladosti in kratkemu političnemu stažu je bil minister Thaler v času vesplošnega kritiziranja in iskanja napak v zunanji politiki s svojo pokončno držo in uglajenim nastopom dovolj prepričljiv, ko je moral popravljati napake svojega strankinega in vladnega šefa. Odstop, ki ga je ponudil predsedniku vlade, je bil pričakovani in očitno predstavlja le prvo resnejšo kadrovske spremembe, ki je posledica neizprosnega trgovanja med koalicijskimi partnericami. Tako

opozicija kot druga koalicijska stran (Podobnikova ljudska stranka) bi najraje videli, da bi zaradi zapletov in blamaž v zunanji politiki zadnjih dveh let odstopil kar sam premier Janez Drnovšek. To, da je odstopil Zoran Thaler, v bistvu le kaže, da se v vrhu politike na Slovenskem karte na novo mešajo. Nekaj mesecev pred volitvami predsednika države in državnih svetnikov (drugega doma slovenskega parlamenta) in ob že nerazumljivih dodatkih h koalicijski pogodbi med vladnimi strankami, da ne govorimo o milo rečeno nerazumljivem popuščanju liberalne demokracije ob pripravi proračuna za letošnje leto, je več kot jasno, da se je začel plaz popuščanja pred mladimi in zgnanimi politiki nove slovenske dobe: dobe bratov Podobnik. Čeprav sta od vsega začetka bolj na desnici, pa v praksi in vsakodnevnih

političnih odločitvah kažeta dovolj smisla za atribute, ki so tipični za levičarsko politiko. To pa ni težko, saj je prav na področju sociale, skrbi za človeka in zdravo življenje v zadnjem času med politiki in strankami praznina.

Zoran Thaler ima tudi osebne razloge, da je ponudil odstop. Vendar pa je ob vsem spoštovanju vsem jasno, da pravzaprav dela uslugo predsedniku vlade, ki si na tak način podaljšuje svoj mandat, popuščja pred zahtevami koalicijskih partnerjev in ki je že večkrat dokazal, da mu v politiki predvsem s kadrovske spremembami ni nič hudo pri srcu, ko rešuje samega sebe. Zagotovo pa menjava zunanjega ministra na osnovi kritik domačih politikov na račun vlade predstavlja diskontinuiteto v mednarodni uveljavitvi Slovenije.

Proračun končno vložen v parlament

Slovenska vlada je po dolgem usklajevanju med obema glavnima koalicijskima strankama v torek končno potrdila državni proračun in ga takoj nato vložila v razpravo v državni zbor. Realno je za 13 odstotkov višji kot prejšnje leto in znaša skupaj 737,9 milijarde tolarjev. Vnaprej predvideva okrog 27 milijard tolarjev primanjkljaja, kar pomeni 0,9 odstotka bruto nacionalnega proizvoda. Poraba pa bo verjetno celo manjša, saj predvidevajo, da vladni resorji glede na to, da bo v državnem zboru potrjen šele v decembru, vseh planiranih sredstev ne bodo imeli časa porabiti.

Dovolj mu je bilo. Zoran Thaler ni zdržal pritiskov

Vestnikovi telegrami

Bosna ne pride do miru. Iz Jajca naj bi v zadnjih dneh pregnali iz mesta do tisoč muslimanskih beguncev. En Musliman je pri tem izgubil življenje, več hiš je bilo uničenih. Odgovorne za ta dejanja naj bi bile po izjavah OZN v Sarajevu krajevne hrvaške oblasti.

Novi zakon o tujcih na Češkem otežuje predvsem revnejšim ljudem bivanje v državi. Kdor želi npr. vizo za eno leto, mora odslej formalne postopke urediti že doma. Dokazati mora, da je v tujini socialno zavarovan, da je že najel stanovanjski prostor in da ima dovolj denarja. Poleg tega potrebuje policijsko spričevalo o vedenju in potrdilo, da nima nalezljivih boleznih. Po mnenju notranjega ministrstva zakon nikakor ni sovražna do tujcev. Češka naj bi se s tem samo prilagodila zakonom v EU.

Slovenija je spremenila zakon o tujcih. Novi zakon bo začel veljati 8. avgusta. Od tedaj naprej bodo morali vsi tujci, ki bodo zaprosili za dovoljenje za stalno bivanje, pred tem nepretrgano bivati v Sloveniji vsaj osem let. Doslej so zadoščala tri leta. Po novem zakonu se bodo reševale tudi prošnje, ki so bile vložene že pred njegovo uveljavitvijo.

Prekinitev sodelovanja z ambasadami Bosne in Hercegovine je posledica nezmožnosti bosansko-hercegovega predsedstva, da bi se dogovorilo o enotnem državljanstvu in o ustrezni zasedbi diplomatskih mest v tujini. Slovenija sicer po izjavah mednarodne ukrepe podpira, zaradi bližine in beguncev pa za enkrat ne razmišlja o prekinitvi sodelovanja z bosansko-hercegovo ambasado v Ljubljani.

Hrvaški predsednik Franjo Tudjman je v torek zaprisegel in tako začel svoj drugi petletni mandat predsednikovanja. V zaprisežni izjavi je obljubil biti dober predsednik vsem Hrvatim in tudi drugim državljanom Hrvaške, kar naj bi pomenilo tudi pregnanim in vračajočim se Srbom.

Slovenski premier Janez Drnovšek in slovenski metropolit in ljubljanski nadškof Franc Rode sta pred nedavnim podpisala protokol o zamrznitvi vračanja zemljišč in gozdov cerkvi. Ta naj bi veljal do oktobra letos. Ob velikih protestih Združene liste socialdemokratov in Slovenske nacionalne stranke je Drnovšek izjavil, da ni še nič dorečeno, koliko in v kakšni obliki bo cerkvi vrnjeno zahtevano premoženje.

Irski klovnovi so obiskali hercegovski Mostar, da bi razveselili tamkajšnje otroke. Poklicni klovn Johnny K. iz Dublina se je sprehodil po mestu, mladi pa so bili nad obiskom tako navdušeni, da se jih je nekaj postavilo na hodulje in se odpravilo za njim.

Popravek

V 28. št. SV za 24. julij 1997 smo na strani 2 po tiskovni izjavi Zveze komunistov Slovenije povzeli, da se je mag. Vinko Ošlak udeležil njene mednarodne konference v Ljubljani. Gospod Ošlak nas je medtem obvestil, da na sami konferenci ni bil navzoč, da pa je dr. Lenardiču, predsedniku KPS, poslal svoje

»Teze o komunizmu«, v katerih je razvil svoje poglede na socialno problematiko. Gospod Ošlak opozarja tudi na to, da se v prispevku ni zavzemal za kakšen »humanejši komunizem«, temveč je tovarišem predlagal, naj opustijo totalitarno tradicijo in se oprimejo »krščanskega komunitarizma«.

Uredništvo

64. CELOVŠKI SEJEM

Poln novosti in zanimivosti

TRADICIONALNO največji gospodarski sejem na Koroškem, »Celovški sejem«, ki bo trajal od 9. do 17. avgusta, bo nudil vsakomur nekaj.

Na skupni površini 100.000 kvadratnih metrov bo razstavljalo 635 podjetij male in srednje velikosti iz 18 evropskih držav. Ena tretjina razstavljalcev prihaja iz Koroške, druga pa iz Avstrije in tretja iz inozemstva. Samo pet razstavljalcev prihaja iz Slovenije!

105 razstavljalcev pa beleži zabavišni park, ki bo odprt vsak dan od 18. ure dalje ob prostem vstopu.

Predsednik sejma Walter Dermuth je na novinarski konferenci izpostavil izreden po-

men tega sejma na področju široke potrošnje, ki še vedno beleži zanesljive poraste. Izdatki za konzum so se v Avstriji v zadnjih letih nenehno zviševali. Sejem je tudi vizitka koroškega gospodarstva in njegove kupne moči, zato je na Koroškem zelo priljubljen in je kraj družbenega srečanja in doživljanja.

Tudi letos so organizatorji poskrbeli za veliko število raznovrstnih prireditev: na novo so organizirali modne predstavitve v hali 3 (štirikrat dnevno), show programe, oddaje v živo, karaoke za otroke, dan družine itd.

Poleg tega bodo na dnevu gradbeništva obširno informirali o vseh vprašanih gradnje

(12. avgusta), v petek, 15. avgusta, pa bodo kmečki proizvajalci predstavili rejo pujskov, ovac in govedi ter marketinške možnosti in informirali o programih 5 cilj b.

Vstopnina za odrasle znaša 75 šil., družinska karta 150 šil. (za starše in dva otroke). Novo je karta za vstop po 16. uri in stane 35 šilingov. Ob Minimundusu na avtocesti bo spet na voljo brezplačen parkirni prostor. Od 8.30 do 19. ure pa je poskrbljen avtobusni prevoz do sejmišča.

Sejem bodo slavnostno odprli v soboto, 9. avgusta, ob 10. uri, obiščite ga pa lahko do 17. avgusta.

M. Š.

47. TRADICIONALNI MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM

v Kranju od 8. do 17. avgusta 1997

Delovni čas sejma od 9. do 19. ure • Cena vstopnic: 50 ATS

- kmetijska in gozdarska mehanizacija
- orodje za vrtničarje
- hlevska oprema
- vse za dom, gospodinjstvo in družino
- prehrana

- pestra gostinska ponudba –
- večerni zabavni program s plesom (vstop prost!)

Dobrodošli na Gorenjskem sejmu v Kranju!

47. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM

Vse za široko potrošnjo

GORENJSKI sejem s 500-letno tradicijo šteje med najstarejše sejemске prireditve ne le v Sloveniji, ampak tudi v širšem okolju. Za gorenjsko regijo je to zanesljivo izjemen dogodek, saj se 600 razstavljalcev na 60.000 kvadratnih metrih razstavnih površin sreča z več kot 100.000 obiskovalci. Sejem je naravnano prodajno, informativno, zabavno in razvedrilno. Tu se srečujejo Slovenci iz vseh regij, veliko pa je tudi obiskovalcev iz sosednjih dežel Hrvaške, Furlanije-Juljske krajine in še posebej iz Koroške.

Za koroške obiskovalce je sejem še posebej zanimiv zaradi nakupa izvirne slovenske prehrane in pijače (npr. jabolčni kis, mesni izdelki, naravne mineralne vode, mlečni izdelki, še posebej bohinjki sir, raznovrstne pijače itd.).

Vedno več mladih iz Koroške obiskuje tudi vsakodnevne večerne zabavne programe, na katerih se vsak večer predstavi vrhunski glasbenik ali ansambel. Nastopajoči sodijo med najpopularnejše izvajalce zabavne in narodnozabavne glasbe. Sejemski razstavljalci in gostinci nudijo bogato ponudbo z izbranimi jedmi z žara in ražnja, morske specialitete, domače jedi, žlahtna primorska vina in različne specialitete iz mednarodne kulinarike.

Veliko pozornosti pa bodo letos namenili praznovanju srebrnega jubileja oz. 25-letnici sodelovanja in razstavljanja Koroške gospodarske zbornice (WIK) in Inštituta za pospeševanje gospodarstva (WIFI). Cela vrsta koroških in avstrijskih firm se bo predstavila na Gorenjskem sejmu, ki bo odprt v petek, 8. avgusta, in bo trajal do 17. avgusta. M. Š.

50 let – narava – tok – Draukraft

Celovški sejem: Kviz na temo energija z bogatimi nagradami dnevno v paviljonu Draukraft.

50 let Draukraft – zgodba uspeha. V paviljonu Draukraft na celovškem sejmu je letos v središču seveda okrogla obletnica podjetja.

Deviza se glasi: sodelovati in zmagati. Po večkrat dnevno vas Elisabeth Vitouch vabi na potovanje v svet energije. Čakajo vas takojšnje nagrade in obilo glavnih nagrad kot npr. kolesa, poleti z balonom in počitniška bivanja. Vrh tega lahko dobite najrazličnejše zanimive informacije o razgibani zgodovini podjetja Draukraft, ki je najzmogljivejša hči Verbunda.

Videofilm in razstava vas bosta seznanila z začetki, delom in uspehi Draukrafta. Čaka vas fascinantna multimedialna revija, polna presenečenj.

Veslimo se vašega obiska!

Draukraft. Podjetje Verbunda. Energija za naše življenje.

50 let Draukraft. Videofilm, kviz in razstava o začetkih, delu in uspehih podjetja. Vsak dan v paviljonu Draukraft na Celovškem sejmu.

 Draukraft

KNJIŽNI TRG

Jesenski program založbe Drava

»Videti svoje s tujimi očmi, najti v tujem svoje.« Založba Drava želi z novim jesenskim programom prispevati k evropski kulturi sožitja.

Dokumentiranje in spodbujanje literarnega ustvarjanja Slovencev v Avstriji, izvorne izdaje in literarni prevodi v slovenskem in nemškem jeziku, vprašanja sožitja različnih jezikov in kultur, kritični spopad z nacionalizmom in etnocentrizmom.

Kot druge majhne založbe si je tudi Drava našla nišo v knjižni produkciji in se s svojim programskim težiščem uveljavila na avstrijskem, nemškem in slovenskem knjižnem trgu. Seveda se mora tudi Drava ravnati po pravilih trga in gospodarskih načelih, vendar je njena posredovalna funkcija na kulturnem in družbenem področju vedno v ospredju. To nam pokaže tudi pregled knjižnega programa za prihodnjo jesen.

Znanstvene knjige

V seriji »Disertacije in razprave« je najti dve novosti. Sep-

tembra bo izšla obširna monografija o vojnem zločincu Odilu Globočniku, ki jo je napisal Siegfried Pucher. Rojeni Korošec Globočnik je bil v drugi svetovni vojni med drugim vodilna oseba pri uničenju Židov na Poljskem.

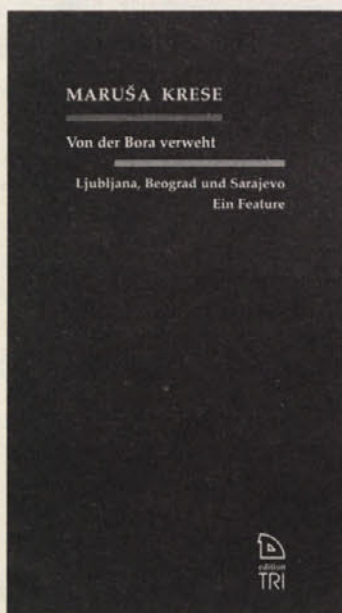
Pred več ko sto leti je Fran Miklošič kot prvi znanstveno raziskoval jezik Romov in Sintov. Avstrija jim je priznala status manjšine šele pred nekaj leti. Morda v zadnjem hipu, kajti obstoj njihovega jezika je danes ogrožen. Da bi se jezik lahko tudi poučeval v šolah, za to so doslej manjkale osnove. Prva kodifikacija gradiščanske variante jezika romanes, ki je nastala pod vodstvom graškega jezikoslovca Dieterja W. Halwacha in bo izšla novembra, je zato tem večjega pomena.

V seriji »Slowenische Jahrbücher« pa bo letos kot plod mednarodnega sodelovanja pedagogov iz Avstrije, Irske in Italije izšel zbornik, ki je posvečen antirasistični pedagogiki in interkulturni vzgoji v Evropi v teoriji in praksi.

Edicija TRI

TRI, kot venec treh dežel v prostoru Alpe-Jadran ali TRI - kot tretje programske in žanrske težišče založbe Drava. Edition TRI je namreč posvečena esejistiki, knjigam, ki se gibljejo nekje na meji med znanostjo in literaturo.

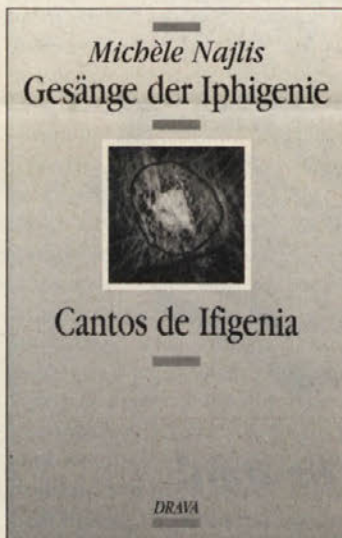
V tej seriji je že izšla študija celovškega germanista Klausa Amanna o recepciji dela Ingeborg Bachmann (glej SV št. 29). Oktobra pa bosta sledili knjigi Von der Bora verweht izpod peresa Maruše Krese in Ottomeyerjeva študija Kriegstrauma, Identität und Vorurteil

z dvema besediloma o življenjski usodi žene in moža. Prva je preživela vojno in izgnanstvo v Bosni, drugi nacizem na Koroškem.

Leposlovje

Lirika je v programu zastopana z nemško-špansko pesniško zbirko Gesänge der Iphigenie - Cantos de Ifigenia nikaragvan-

ske pisateljice Michèle Najils in s pesmimi srbskega avtorja Dragoslava Dedovića. Pod naslovom Von edlen Mördern und gedungenen Humanisten je zbral 44 pesmi in en esej, ki jih objavlja v nemškem in izumirajočem srbohrvaškem jeziku. Knjigo je izdala Grüne Bildungswerkstätte v ediciji Niemandland.

Sploh je v literarnem programu veliko pozornosti posvečeno prevodom. Borut Trekman je poslovenil roman Alleman graškega pisatelja Alfreda Kolleritscha, ki opisuje otroštvo in doraščanje v času nacional-socializma. Na knjižnih policah bo roman najti novembra.

Še avgusta pa bo izšel četrti izbor iz proze Ivana Cankarja z naslovom Aus fremdem Leben v prevodu Erwina Köstlerja. Knjiga prinaša Cankarjeve živalske črtice Iz tujega življenja ter noveli Smrt in pogreb Jakoba Nesreče in Hlapec Jernej.

Spominska literatura

Slovenski delež v knjižnem programu Drave je tokrat bolj

Lipej Kolenik
Samorastnikovi
spomini

skromen. Edina izvorna slovenska knjiga so Samorastnikovi spomini Podjunčana Lipeja Kolenika, ki bodo izšli decembra. Kolenik pripoveduje o svojem življenju, ki so ga označili vojna, pregnanstvo in upor. Svoje mladostne spomine na v dobesednem pomenu razgibano življenje pa je v knjigi »... und dann zogen wir weiter« zapisal jugoslovanski Rom in glasbenik Miša Nikolić, ki danes živi na Dunaju. Nikolić mimogrede predstavlja kulturo tega naroda onstran vsakršnih romantičnih predstav. (To in Dedovićevo knjigo bomo predstavili v eni izmed prihodnjih števil SV.)

Priročnik o manjšinah

Za vse tiste, ki želijo imeti pregled o organizacijah, dejavnostih in naslovih etničnih, socialnih in verskih manjšin v Avstriji, bo jeseni Initiative Minderheiten na Dunaju izdala predelano in dopolnjeno izdajo priročnika Wege zu Minderheiten.

Andrej Leben

NO MEN est omen, bi lahko v tem primeru rekli, kajti zgodbe Radeka Knappa so resnično strnjene in kratke. Pripovedujejo o življenju in doživetjih ljudi v neki majhni vasi nedaleč od Varšave, kjer sta vlak, ki drvi tam mimo, in televizija edina vez z velikim svetom. Na vasi se je čas ustavil. In ker ga imajo vaščani na pretek, se lahko izčrpno posvetijo dogajanjem v soseščini. Tam najdejo dovolj snovi za svoje vznemirljive in neverjetne zgodbe o hudičih, čudakih in ljubeznih, ki si jih radi pripovedujejo. In kar si ne izmislijo ljudje sami, to si pač izmisli pripovedovalec, ki je po duhu prav iz njihove srede.

Avtor Radek Knapp, ki od leta 1976 živi na Dunaju, ve, o čem pripoveduje in tudi pozna nekdanje razmere v socialistični Poljski, saj se je rodil v Varšavi. S svojo prozno zbirko posreduje preprostost vaškega življenja in način medčloveškega občevanja v času prehoda iz

RADEK KNAPP: FRANJO

Lepo grozljive storije

razpadajoče tradicionalne v moderno družbo. Jezikovno in v motivih se naslanja na tradicijo in na neukrotljivo fantazijo ljudskega pripovedništva.

Čprav opisuje junake z vidno simpatijo, se za navidezno idilo vaškega življenja vendarle skrivajo neke temne sence. Od-

nosi med ljudmi, med moškimi in ženskami, med sosedi, med zakonci so na površju prikazani s smešne, komične, včasih tudi tragične strani, toda Knapp snuje svoje zgodbe tako, da je globljo resnico najti med vrsticami. Nevsiljivo in zelo subtilno razgalja notranje bolesi ljudi, ki sovražijo sebe in svet, ki so osamljeni in živijo kot samci ali v svojih družinah v neki grozi, iz katere ni videti izhoda.

Navidezno lahkotno napisane kratke pripovedi se izkažejo kot zapisi o neki skrivnostni tragičnosti življenja.

A. L.

RADEK KNAPP: Franjo. Iz nemščine prevedel Vinko Ošlak. Mohorjeva založba: Celovec-Ljubljana-Dunaj 1997, 144 str.

ZALOŽBA WIESER

Ob 60-letnici Florjana Lipuša

Jesenski program Založbe Wieser je posvečen predvsem ustvarjanju Florjana Lipuša, ki je letos slavil svoj šestdeseti rojstni dan. Založba Wieser kar z več knjižnimi izdajami obhaja okrogli jubilej velikega slovenskega prozaista.

V založbi Wieser bo ob 60. letnici Florjana Lipuša jeseni izšlo več knjig v slovenščini in nemščini. Foto: Arhiv

Samostojno bosta izšli povesti Die Beseitigung meines Dorfes in Die Verweigerung der Wehmut v prevodu Fabjana Hafnerja. Ti dve knjigi bosta hkrati del nemškega izbora Lipušove proze v štirih delih, ki bo vseboval še prevod klasika Zmote dijaka Tjaža in roman Verdächtiger Umgang mit dem Chaos. Izbor bo na razpolago novembra.

Poleg tega se pripravlja še druga bogato opremljena izdaja. Že septembra bo izšla kaseta knjig z glavnimi deli Florjana Lipuša, ki jih je avtor sam redigiral. Ta izdaja bo vsebovala naslove Zmote dijaka Tjaža, Odstranitev moje vasi, Jalov pelin, Prošnji dan, Srčne pege in Stesnitev ter izbor nadaljnje krajše proze, ki bo imela naslov Sršeni. Število kaset bo omejeno in na voljo tudi v posebno dragoceni ljubiteljski izdaji.

A. L.

VORGANIZACIJI Krščanske kulturne zveze poteka v teh dneh že tradicionalni »Teden mladih umetnikov«. V nadvse idiličnem ambientu pod malim Obirjem, ki je kot nalašč za kreativno delo in oddih, so se spet zbrali otroci od 6. do 12. leta iz vse južne Koroške, da so pod vodstvom priznanih in priljubljenih mentorjev v raznih skupinah spoznali in se izpopolnjevali v umetniškem ustvarjanju.

Prijazna in simpatična otroška spremljevalka Andreja me je pristrčno sprejela in mi pripovedovala o zamisli in poteku tega srečanja na Rebrci. Med drugim je dejala, da zanimanje staršev iz leta v leto raste. Letos je bilo prijavljenih nad 120 otrok, v ceno 1.100 šil. pa je vključen polni penzion, mentorsko delo v skupinah in bogat spremljajoči program, ki ga oblikujejo pedagoško šolani vzgojiteljice in vzgojitelji (večer ob žaru, disko, lutkovni in cirkuški večer itd.).

Otroci so po 10 do 15 razdeljeni v mentorske skupine: Barbara Plečko iz Maribora se z njimi ukvarja s plesom, Barbara Möseneder (Ilse Möller)

Mladi pri kreativnem ustvarjanju

Foto SV

TEDEN MLADIH UMETNIKOV NA REBRCI

Varstvo narave v središču umetniškega ustvarjanja

poučuje risanje, Breda in Tine Varl se ukvarjata z lutkarstvom, Nežika Novak dela z njimi z glino, Snežana Višnjič jih uvaja v slikarstvo, Edi Oraže pa vodi petje.

Varstvo okolja

Na letošnjem srečanju so si mladi izbrali skupno temo »Varstvo okolja«. Otroci naj bi prispevali svoje poglede in razmišljanja o bodočnosti našega planeta in do-

mačega okolja in tako doživeli proces kreativnega sodelovanja in oblikovanja. Na zaključni prireditvi v soboto, 9. avgusta, ob 9. uri bodo na ogled vsa dela njihovega ustvarjalnega tedna.

Otroci, ki prihajajo iz južne Koroške, so pretežno dvojezični, je pa tudi nekaj samo enojezičnih, ki imajo edinstveno priljubljenost, da se igraje naučijo tudi nekaj slovenščine. V prostem času se igrajo po skupinah ali posamezno kar na lepem dvorišču komende, fantje pa se podijo za žogo na bližnjem športnem igrišču.

Monika (11 let) iz Štebna: »Letos sem prvič na komendi in se zelo dobro počutim. Tukaj se srečavam z drugimi otroci in prijateljicami. Drugo leto se bom spet udeležila.«

David P. (10 let) iz Šentjankoba: »Na Rebrci sem prvič in se imam kar dobro. Najbolj me zanima risanje in rad igram tudi nogomet.«

Tamara (11 let) iz Čirkovič: »Tega tedna mladih umetnikov se udeležujem že tretjič. Tukaj mi je zelo všeč, v prostem času se skupaj igramo in poveselimo. Veliko se naučim in drugo leto bom spet prišla.«

David V. (10 let) iz Šentjankoba: »Letos sem na Rebrci že drugič. Zanimajo me vse delovne skupine. Poznam že veliko otrok, dolgčas pa mi sploh ni.«

M. Š.

NO, STARI pregovor »Zrno na zrno pogača, kamen na kamen palača« sicer ni ravno v celoti obveljal, vendar so njegovo prvo polovico društveniki SPD »Borovlje« preteklo soboto, 2. avgusta 1997, posrečeno pokazali pri Cingelcu na Trati. S pomočjo filmske ekipe in domačinov so namreč na video-film ujeli nastajanje kruha od setve do peke. Pri tem opravilu so dokumentirali stara kmečka opravila kot oranje z voli, žetev, mlačvo, mesenje krušnega testa in peko v stari krušni peči. Brezdvomno ima film precejšnjo dokumentacijsko vrednost. To so med drugim pokazali odmevi mlajših gledalcev, ki so tako rekoč prvič v živo videli, kako je svojčas, in to še ne tako daleč od tega, bilo težko in težavno delo, da je »ljubi kruhek« prišel na mizo. Filmskemu prikazu je sledilo družabno srečanje. Sonja in Romana sta pripravili prigrizek, Edi pa je nategoval lajne, da je bilo fletno dolgo v poletno noč.

V živo

Skoraj ne mine dan, da se to »deželnozabavno« poletje« pri Cingelcu na Trati ne bi kaj dogajalo. Drevi, 7. avgusta, ob

KULTURNI DIRENDAJ V BOROVLJAH

Od zrna do Divjega lovca

Divjega lovca bodo pri Cingelcu zaigrali spet prihodnjo nedeljo, 10. 8.

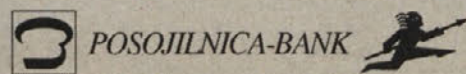
18.30. uri bo slovenski oddelek celovškega radia iz Cingelčeve dvorane v živo prenašal priljubljeno oddajo »Rož-Podjuna-Zilja«. Vsebinska prenosna seveda še zavita v tančico uredniške in ustvarjalne tajnosti, zvedeli pa smo, da bo menda oddaja zelo zanimiva. Jasno pa je, da lahko oddaji sledite v živo tudi direktno pri Cingelcu. Kdor ima čas in voljo, je in bo zelo dobrodošel.

Divji lov

V nedeljo, 10. avgusta, ob 18. uri popoldne bo igralska skupina SPD »Borovlje« ponovila in zaigrala znanega »Divjega lovca«, ki ga je po originalu F. S. Finžgarja prikrojil Bogomir Veras. Borovljanci so si »Divjega lovca« za letošnjo igralsko sezono omislili prav zaradi vsebinske bližine z deželno razstavo, in kakor obisk potrjuje, so z izbiro pogodili prav. Doslej so ljubzensko zgodbo o divjem lovcu Janezu in njegovi ljubezni Majdi pri Cingelcu zaigrali že štirikrat, ambart pa so z velikim uspehom gostovali v Trziču, kjer so na povabilo občine podprli gradnjo otroškega vrta v Križah. Zadnja predstava na domačem odru bo v nedeljo, 14. septembra, ob 18. uri. Na obzoru pa se že kažejo nekatera gostovanja, med drugim v Lomu pri Trziču.

Informacija za navrh

Sicer pa so meseca septembra pravi »cukrčki« na kulturnem sporedu SPD »Borovlje«.

naj teh terminov ne zamudi.

V petek, 26. septembra ob 20. uri bo v

V soboto, 6. septembra, bo ob 20. uri pri Cingelcu na Trati koncert klasične glasbe, soboto navrh, 13. septembra ob 16. popoldne bo istotam otroški popoldan z animatorjem Janijem Kovačičem. V nedeljo, 14. 9. ob 18. uri bo, kot že napovedano, ponovitev »Divjega lovca«, v soboto, 20. septembra pa bo pri Cingelcu nastopil znani slovenski glasbenik Vlado Kreslin. Komur je pri srcu dobra glasba,

borovljski mestni cerkvi nastopil legendarni akademski zbor »M. Glinka« iz St. Petersburga, svoječasnega Leningrada. To bo brezdvomno vrhunski pevski večer.

Dan zatem, v soboto, 27. septembra 1997, pa je za ljubitelje književnosti termin, ki si ga naj rdeče obkrožijo v kalendarju: ob 19.30 bo namreč pri Cingelcu na Trati iz svojih del bral Peter Turrini. ■

SPD »SRCE«

»Gašperji« v dobrolskem samostanu

ŽE TRETJIČ se je letos na povabilo Slovenskega prosvetnega društva »Srce« v Dobri vasi odzval priljubljeni ansambel »Gašperji« iz Slovenije.

Predsednik domačega društva Štefan Kramer je v obeh deželnih jezikih pozdravil številne poslušalce, med njimi tudi veliko domačinov na tem gorenjskem večeru narodnozabavne glasbe. »Gašperji« so zaigrali znane melodije mentorja slo-

venske narodnozabavne glasbe Slavka Avsenika kot so »Slovenija«, »Gorenjska polka« itd.

Obiskovalci in obiskovalke pa so prišli na svoj račun, se odlično zabavali ter nastopajoče iz Slovenije poplačali z burnim aplavzom.

P. S. Žal pa je bila povezava med posameznimi vižami samo v nemščini in je pri nekaterih obiskovalcih naletela na nerazumevanje. M. Š.

Povabilo na folklorno noč

Folklorna skupina SPD »Trta« v petek, 15. avgusta, ob 20.30 že drugič prireja mednarodno folklorno srečanje. Folklorno noč, ki bo tudi tokrat na dvorišču pred župniščem v Žitari vasi, bodo oblikovale skupine iz Bosne, Slovenije in Koroške.

V pestrem sporedu bodo nastopajoči predstavili noše, plesne in navade svoje domo-

vine in pokazali raznolikost kultur v prostoru Alpe-Jadran.

Namen prireditve pa je tudi sodelovanje in povezovanje folklornih skupin preko državnih meja.

Po nastopih plesnih skupin bo zabava z domačim ansambлом. Ob slabem vremenu bo prireditev v ljudski šoli v Žitari vasi.

Pristrčno vabljeni!

»Gašperji« so razveselili številno občinstvo

Foto SV

PRIREDITVE

ČETRTEK, 7. 8.

- ŠKOCIJAN, v ljudski šoli
20.00 Škocijanski kulturni teden. Nastop otroške folklorne skupine »Kinder-Volkstanzgruppe Turnersee« in Landjugend Vellachtal
VOVBRE, na gradu – K. L. A. S.
20.20 Premiera »Ljubi Avguština«

PETEK, 8. 8.

- VELIKOVEC, Bürgerlustpark – Südkärntner Kunsthandwerker
16.00 2. Velikovski ustvarjalni trg. Trg je še v soboto od 9.-24. ure in v nedeljo od 9.-14. ure;
CELOVEC, Pri Joklnu – v okviru seminarja za bosanske učitelje
20.00 Predavanje z diapozitivi – Sedanja situacija v porušeni domovini

SOBOTA, 9. 8.

- LOČE, v farni dvorani – SPD Jepa-Baško jezero
20.30 Koncert. Spored obsega baročno glasbo iz Francije in Nemčije ter dve solistični pesmi Atona Nageleja;

NEDELJA, 10. 8.

- VEČNA VAS, na Feratovem travniku – cerkveni zbor Večna vas Vaški praznik po sv. maši
RADIŠE, pred kulturnim domom – SPD Radiše
09.30 Farni praznik na Radišah. Ob 9.30 slovesna sv. maša; po sv. maši družabnost pred kulturnim domom;
ŽELEZNA KAPLA, – fara Železna Kapla
10.30 Žegnanje v Šentlenartu
ŽVABEK, Sveto mesto – KPD »Drava«
14.30 Srečanje vižarjev. Ob slabem vremenu prireditve odpade!
BOROVlje, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
18.00 Gledališka predstava »Divji lovec«. Nastopa: Gledališka skupina SPD Borovlje

PONEDELJEK, 11. 8.

- TINJE, v domu – Katoliška dom prosveta
20.00 Odprtje razstave Harald Meindla. Razstava je odprta do 29. septembra 1997

ČETRTEK, 14. 8.

- TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete
19.00 Učenje – zabavno in uspešno. Referent: mag. Vinko Ošlak

PETEK, 15. 8.

- RADIŠE, pred kulturnim domom – SPD Radiše
07.00 Društveni izlet. Ob prijavi je treba plačati šil. 250,- (otroci do 12. leta šil. 150,-); prijave sprejemajo: Tomaž Ogris (74 04 36), Nuži Wieser (74 03 09), Andrej Lampichler (74 01 56)
MARIJA NA OTOKU, v cerkvi – SPD Zvezda
10.00 Praznik marijinega vnebovzvetja. Romarska sveta maša v slovenskem jeziku
ŽITARA VAS, pred župniščem – SPD Trta
20.30 Folklorna noč

NEDELJA, 17. 8.

- TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete
Izobraževalno potovanje v Švico. Voditelj: dr. Johann Sturm iz Linza; potovanje traja do soboto 23. avgusta
OBIRSKO, pri Jerebu – Alpski klub »Obir«
14.00 14. Tekma koscev. V primeru slabega vremena bo tekma 24. avgusta ob istem času
ŠENTJAKOB V ROŽU, v kulturnem domu – občina Šentjakob v Rožu
20.00 Koncertni večer: od opere, operete do musicla

SOBOTA, 23. 8.

- TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete
Body Balance – Intuitivna kreativna telesna zavest. Referent: mag. dr. med. Christian Kobau, Celovec; traja do nedelje, 24. avgusta

VESTNIKOV IZLET 97

Vsem, ki so že nestrpni in polni pričakovanj ter tudi preostalemu našemu bralstvu in prijateljem sporočamo, da bo letošnji 12. Vestnikov izlet 10., 11. in 12. oktobra. Tokrat gremo v Novigrad, kjer nas bodo gostili v hotelu Maestral. • prevoz skoraj od praga do praga • udobna nastanitve • vožnja z ladjo • vino, morje in sonce • prijetna družabnost • vrhunska organiziranost • vse to za naše bralce in prijatelje.

Za vaše prijave je tel.: 0463/514300-40 (Milka Kokot) že odprta!

Odkritje spominske plošče v Frauenaaurachu

V OKVIRU letošnje 55-letnice preganjanja bo Zveza slovenskih izseljencev na večkrat izražene želje in predloge svojih članov odkrila ploščo v spomin na vse rojake, ki so umrli v taboriščih in so pokopani v raznih krajih v Nemčiji. Ploščo bomo namestili na pokopališču v Frauenaaurach, kjer je ohranjenih več grobov v času preganjanja umrlih sotrpinov. Odkritje plošče bo v soboto, 20. septembra 1997 ob 15. uri na starem pokopališču v Frauenaaurachu. Po odkritju bo maša za umrle izseljence, ki jo bo sooblikoval dekan Peter Sticker.

Na pokopališču Frauenaaurach počiva tudi Alojzija Grafenauer, žena znanega voditelja koroških Slovencev Franca Grafenauerja.

Ob tej priložnosti bomo na 20. in 21. september organizirali skupinski dvodnevni izlet po ugodni ceni 1.300 šilingov po osebi.

Z udeležbo pri odkritju spominske plošče se hočemo dostojno pokloniti spominu naših v preganjanju umrlih sotrpinov. Zato vabimo bivše izseljence ter njihove znance in prijatelje, da se nam pridružijo.

Prijavite se najkasneje do konca avgusta na naslov: Zveza slovenskih izseljencev, Tarviser Straße 16, 9020 Klagenfurt/Celovec, ali po telefonu Milka Kokot, tel.: 0463/514300-40.

Zveza slovenskih izseljencev

EA-GENERALI

Wir suchen im Bereich Bleiburg für den Außendienst zum sofortigen Eintritt

Maturanten – oder Verkäufer mit Praxis

(Slowenischkenntnisse wären vorteilhaft)

Wir sorgen für eine solide Ausbildung und bieten Ihnen die sozialen Sicherheiten eines renommierten Versicherungsunternehmens.

Wenn Sie an einer verantwortungsvollen, kommunikativen Außendienststätigkeit Interesse haben, dann richten Sie Ihre Bewerbung bitte an:

Erste Allgemeine Generali

Landesdirektion Kärnten – Osttirol
9020 Klagenfurt, Burggasse 9
Verkauf - Telefon (0463) 58 29-402

PRAZNUJEJO

Maja in Riči Kompein z Blata pri Galiciji – deseto obletnico poroke; Lidija Gregorič iz Male vasi – rojstni dan; Marija Dovjak-Hribernica in Marta Velik iz Sel – osebna praznika; Roswita Kolter iz Šmihela – 40. rojstni dan; Ančka Fugger iz Področce – rojstni dan; Hubert Wieser z Bajtiš – 60. rojstni dan; Mira in Milan Blažej iz Podkanje vasi pri Galiciji – 15-letnico skupnega življenja; Ljudmila Sienčnik iz Dobrle vasi, Marija Lipnik iz Lovanč, Vladimir Rutar iz Žitare vasi, Barbara Knez iz Mlinč, Ljudmila Luschnig s Polane in Janez Kuchling iz Štriholč

– osebne praznike; Marta Tomitz iz Repelj – god; Hildegard Mohor iz Srej pri Škocijanu – 50. rojstni dan; Toni Stern in Vesna Wakounig sta si obljubila večno zvestobo; Hajnček Mikl iz Pečnice in Mihi Antonič iz Reke – osebna praznika; Ančka Sadovnik iz Pod Pece – god in rojstni dan; Lovrenč Mlinar z Blata, Herma Trampuš iz Doba, Stefan Hudobnik iz Nonče vasi, Helena Kropivnik iz Rinkol in Avgust Eberwein iz Repelj – osebne praznike; Ana Osojnik iz Železne Kaple – rojstni dan; Marija Pörtsch iz Železne Kaple – rojstni dan; Prof. Štefanu Pinterju ob 50-letnici vse najboljše

RADIO KOROŠKA
SLOVENSKE ODDAJE

- ČETRTEK, 7. 8.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja (v živo od Cingelca na Trati)
PETEK, 8. 8.
18.10 Kulturna obzorja
SOBOTA, 9. 8.
18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca
NEDELJA, 10. 8.
6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! (žpk. Simon Wutte)
18.00 »Za vesel konec tedna«
PONEDELJEK, 11. 8.
18.10 Kratek stik
TOREK, 12. 8.
18.10 Otroška oddaja
SREDA, 13. 8.
18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerna glasbena oddaja

DOBER DAN, KOROŠKA

- NEDELJA, 10. 8.
13.30 ORF 2
PONEDELJEK, 11. 8.
2.05 ORF 2 (Ponovitev)
15.55 TV SLO1 (Ponovitev)
I »Podeželje na sejmu« – eden od mnogih poudarkov za zagotovitev svežega vetra na »Celovškem sejmu '97«
I Ljubljanska grafična šola
I Maslovnik in štruklji: domača hrana daje moč za naporno delo
I »Gorenjski večer« z »Gašperji«, nasledniki Ansambla bratov Avsenik na dvorišču samostana v Dobrli vasi
I Zvenijo naj bogu v čast in ljudem v veselje – nove orgle v farni cerkvi v Kazazah

Zveza koroških partizanov
in prijateljev
protifašističnega odpora
vabi na

obisk partizanske
bolnišnice
»Franja«

v soboto, 6. septembra 1997

Program:

- Kobariid – ogled muzeja o soški fronti iz prve svetovne vojne – kosilo
- Cerklje – Ogled partizanske bolnišnice »Franja«
- Cena – 450 šil.

Prijave sprejema Zveza koroških partizanov: tel.: 0 46 3/51 43 00-13 (Vida Obid) in 0 46 3/51 43 00-40 (Milka Kokot)

SLOVENSKI
VESTNIK

Usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

DEŽURNI TE ŠTEVILKE

ODGOVORNI UREDNIKI
Jože Rovšek (-30) ... kultura, slovensko zamejstvo
Mirko Štukelj (-32) ... šport, oglasi
Sonja Wakounig (-34) ... politika, manjšinska družba

Poslovodstvo Mirko Messner (-50)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATEL IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI
Tarviser Straße 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

SPET NA JADRANU

Prijetno letovanje v Poreču

KAKOR že vrsto let je Zveza slovenskih žena tudi letos organizirala letovanje otrok na morju. Tokrat spet v Poreču, v počitniškem domu Zveze prijateljev mladine Maribor. Iz Koroške se je letovanja udeležilo 30 otrok in mladostnikov. Na morje smo se s spremljevalci, Nejcem in Tomažem Jagrom, Svenom Schiemannom in Natašo Iskra, in v spremstvu predsednice ZSZ Milke Kokotove odpeljali 16. julija. Vožnja se je nekoliko zavlekla, ker je bil gost promet. Letoviščarji pa so komaj čakali prihod v Poreč. Po petih urah smo vendar prispeli do našega domovanja. Spet so nas namestili v počitniško hišico »Kekec«. V tem rekreacijsko-počitniškem centru pa je bilo poleg nas še kakih 300 mariborskih otrok.

Prvi večer so bili naši otroci še polni energije in novih vtisov, zato niso in niso hoteli in mogli zaspati. Po dolgotrajnem umirjanju in nagovarjanju nam jih je končno uspelo umiriti. Drugo jutro pa smo vsi že težko čakali, da gremo končno v vodo. Po celodnevem kopanju smo imeli ob večerih možnost sodelovanja pri različnih družabnih igrah.

Za soboto je bil napovedan izlet z ladjo na Crveni (rdeči) otok, a so ga zaradi slabega vremena dan poprej odpovedali. Vreme v soboto pa je bilo spet čudovito in tako smo se odpravili na ta izlet. V poreškem pristanišču so nas čakale tri ladje. Naša je bila največja. Kmalu po izplutju iz Poreča smo bili postreženi s sardelicami in paradižnikovo solato. Crveni otok leži v bližini Rovinja. Tam smo se izkrcali in si v pol-

drugi uri dolgem premoru ogledali to lepo mesto. Po krajši, dvajsetminutni vožnji smo pristali na Crvenem otoku. Tam smo se kopali na lepi peščeni plaži. Ob petih popoldne smo spet pripluli v Poreč. Ko smo peš prispeli v mariborsko naselje, smo bili vsi zelo utrujeni in se kar kmalu odpravili spat.

Mladina je imela v desetih dneh letovanja tudi trikrat na voljo uporabo diskoteke, poleg tega pa sta bila organizirana še dva izleta v bližnji Poreč.

V četrtek pred odhodom je bilo na programu nočno kopanje, zato smo imeli večerjo kar na plaži in ne kot običajno v jedilnici. Zadnji dan smo morali do devetih dopoldne izprazniti sobe, kajti na poti je bila že nova izme-

VNEKEM intervjuju z nemškim magazinom »Spiegel« je znani avstrijski avtor Peter Turrini odgovoril na vprašanje, zakaj da piše, da je po svoji biti plah in boječ človek, ki le težko stopi v kontakt z drugimi, predvsem z ženskami, pisanje pa mu je pomagalo, da je prišel tako rekoč »med stegna žensk«.

Nič čuda, da je ta, povsem odkrit odgovor zbudil ogorčenje feministk, ki so šle celo tako daleč, da mu je neka avtorica javno v odprtem pismu v dnevniku »der Standard« odgovorila in ga na povsem ciničen način pomilovala za njegove (seksualne) probleme.

Na eni strani velik del svetovne literature kaže, da je ravno »eros« njen motor, da velikega dela lirike ne bi bilo,

IZ ŽENSKEGA VIDIKA

Piše dr. Štefka Vavti

če ne bi bilo nesrečno zaljubljenih in neuslišanih ljubezenskih odnosov. Na drugi strani pa vse kaže, da je prepovedano, če te svoje »nižje« motive v javnosti priznamo.

K temu je treba še dodati, da je tudi avtorica Erica Jong

Nočemo slišati resnice!

v neki knjigi priznala, da piše zato, da bi napravila vtis pri drugem spolu.

Reakcije na takšne – po mojem mnenju zelo odkrite – odgovore pa mi dajo misliti:

kažejo namreč, da resnica ni zaželjena in da moramo govoriti in pisati pač o tem, kako **naj bi bilo**, ne pa o tem, kako dejansko je in kako doživljamo.

Ta dvojna morala, ki se rada pojavlja tudi v tako imenovanih naprednih krogih, me moti zato, ker veliko število teh »moralnih apostolov« na skritem živi to, kar pri drugih in v javnosti kritizira.

Mislím, da je enostavna rešitev problema, če rečemo, da tega, kar ne bi smelo biti, enostavno ni. Vendar resnica ni. Kam naj torej gredo s svojo resnico tisti, ki smo jim okrog ust obesili nagobčnik?

Moja nasvet: posvetijo naj se literarnemu ustvarjanju, kajti tam imajo avtorji še pravice, tudi tisto, da na glas poveje vse nezaželjene resnice. ■

Nekateri se na tem gasilskem posnetku držijo tudi kisló, toda to še ne pomeni, da jim v Poreču ni bilo lepo. Foto: N. J.

na otrok. Avtobus iz Koroške bi moral prispeti po nas v Poreč ob enih popoldne, zaradi gneče na slovenski avtocesti pa je prispel s triurno zamudo. Kljub tem težavam smo srečno prispeli v Ce-

lovca in ob desetih zvečer smo se s težkim srcem razšli.

Mnogi od naših počitnikarjev se že veselijo ponovnega letovanja prihodnje leto v Poreču. **Nejc Jager**

O pohodu na Obir

»Glej vrh Obirja sam stojim, kaj sreče tukaj doživim ...« je nekoč zapisal pesnik Valentin Polanšek. Na vsakoletnem pohodu v spomin Valentinu Polanšku in Hermanu Veliku se je preteklo nedeljo zbralo skoraj 100 ljudi. Večinoma so prišli Obirčani in Selani, drugi pa z Radiš, iz Celovca, Železne Kaple, Žitare vasi, Loč, Dobrle vasi, Šentprimoža, z Dunaja in še odkod ... Med pisano družčino znancev so bili tudi člani Polanškove in Velikove družine, pa tudi selski župan E. Wassner in kapelski podžupan E. Ojster, pesniški kolega A. Kokot in pevci iz Zabreznice, ki se vsako leto udeležijo tega pohoda. Za mnoge je to sploh edini, zato pa obvezen »planinski termin« v letu. Potem, ko so eni hitreje,

drugi počasneje prisopihali na vrh Ojsterca (večina od kapelske kočé, nekateri s Šajde in celo iz Borovnice), se okrepčali z malico in ponudili »domačega« tudi ostalim »potrebniškim«, so vzdignili pesem Zabreznčanov. Vse navzoče je pozdravil predsednik dr. Brumnik, ki se je posebej veselil velike udeležbe, a tudi nadvse prijetnega vremena (saj je lani pohod odpadel zaradi dežja). Povabil je na piknik, ki ga Obirčani pripravijo nazaj gredo pri Marofu. Dan je bil menda zelo ugoden tudi za jadralce, katere smo občudovali v zraku, za številne krave na pašnikih pa smo se menili le toliko kot one za nas. Popoldan pri Marofu je hitro mineval ob zvokih Bretanove harmonike in prijetnem kramljanju. **M. T.**

SPET je napačil čas dopustov in izletov, ko se planinci podajamo v planine uživati njihove čare in posebnosti. Slovensko planinsko društvo vam bo tudi tokrat pomagalo pri izbiri takšnih planinskih izletov, ki jih zmore vsakdo. Naš namen je spoznavati lepote in posebnosti bližnjih in daljnjih gorstev. Pred nedavnim so se planinci našega društva in SPD »Jepa-Baško jezero« iz Loč povzpeli na Laserzwand v Lienških Dolomitih na vzhodnem Tirolskem in »povohali« v to privlačno gorsko skupino. Tokrat pa se bomo podali prav tako na Vzhodno Tirolsko in obiskali znamenite Umbalske slapove v Visokih Turah, ki jih tvori reka Isel. Pot do njih je sicer dolga, zato pa je vzpon k njim in še naprej do planinske postojanke Klara Hütte (2.035 m) en sam užitek.

Pot nas bo preko Lienza vodila stalno ob reki Isel po dolini Iseltal do Matraia in Osttirol (do priključitve Avstrije k Nemčiji še Windisch Matrai: tako so namreč nekdanji slovenski Matrai razločevali od nemškega severnotirolskega Ma-

V PLANINE

Umbalski slapovi v Visokih Turah

traia am Brenner). Tu zapustimo glavno cesto in zavijemo na levo proti zahodu v slikovito gorsko dolino Virgental, kjer po približno 20 kilometrih vožnje parkiramo na velikem parkirnem prostoru v vasi Streden/Sreden na 1.400 metrov višine. Od tu naprej nadaljujemo slabe pol ure peš po cesti (prepovedana vožnja z avtomobili) do planine Iseltzer Alm (naši predniki so reki Isel zaradi njene majhnosti dali ime Izelca) na koncu doline, ki jo napaja kar več mogočnih slapov. Največji med njimi je vsekakor ta, ki približno iz ozke strme Umbalske debri. Naša pot v njo vodi tik ob divje peneči se in šumeči Izelci, ki v obliki slapu pada z 200 metrov višine. Ta redki naravni pojav so turistično izkoristili na ta način, da so ob poti nad razburkano vodo uredili razgledne »balkone« s

Detajl iz prečudovitega sveta Umbalskih slapov

katerih je nepopisno lep pogled na Izelco, ki se v mavričnih barvah zrcali v peneči se vodi, ter na mogočno belo goro v ozadju. Tej poti so dali ime Wasserschauptfad Umbalfälle. Vsako leto privabi nešteto ljudi, da si

ogledajo to čudo narave. Ko strmina poneha, je ta nenavadni pojav in vrvež ljudi za nami. Dolina se razširi in že smo sredi pašnikov. Pot skozi ta predel ima lepo slovensko ime Lessen Steig, kar verjetno spominja na nekdanje lese, da živina ni utekla v škodo ali v dolino. Ko pa se dolina spet zoži, moramo preko mostu navkreber na nasprotni severni breg Izelce, nato pa lagodno še slabo urico do našega cilja Klara Hütte, nad katero se boči v led vkovana 3.495 metrov visoka Bela gora, Welitz Spitze, novejši ime Rötspitze (v Alpenvereinovih karti 1:25.000 je dodano v oklepaju tudi ime Welitz Spitze). Naj še omenim, da se nedaleč na poti h

koči preko Izelce (brv) odcepi stranska pot v deber (ozka dolina) Dabertal, ki povezuje Umbalsko z znamenito tirolsko dolino Defreggen. Ko smo bili v začetku junija na tej turi, je bilo še toliko sne-

ga, da so plazovi na več mestih zasuli Izelco, ki se je morala na več mestih pod snegom prebiti v dolino. Domačini so nam povedali, da že dolgo ne pomnijo, da bi bilo v tem času še toliko snega in da je Umbalska dolina še posebno izpostavljena snežnim plazovom. Kočo Klara Hütte, ki jo upravlja nemško planinsko društvo iz Essna, so ravnokar odpirali. Do nje so tokrat morali vse znositi na ramenih, ker je bila pot zasuta s snežnim plazom. Za to zanimivo lahko turo smo potrebovali pčile tri ure hoje.

Na Vzhodnem Tirolskem najdemo veliko krajevnih, gorskih in ledenskih imen, ki spominjajo na nekdanjo naselitev naših davnih prednikov. Ta imena so tako zanimiva, da se jim moramo bolj posvetiti in večkrat obiskati to lepo deželo in njene prijazne ljudi, ki ne skrivajo dejstva, da so njihovi kraji nekoč bili naseljeni s Slovenci. Prav bi bilo, da bi se planinci bolj poglobili v pomenoslovje imen, ki nam razkrivajo mnoge skrivnosti, da ne bomo slepi hodili po planinah. **Š. L.**

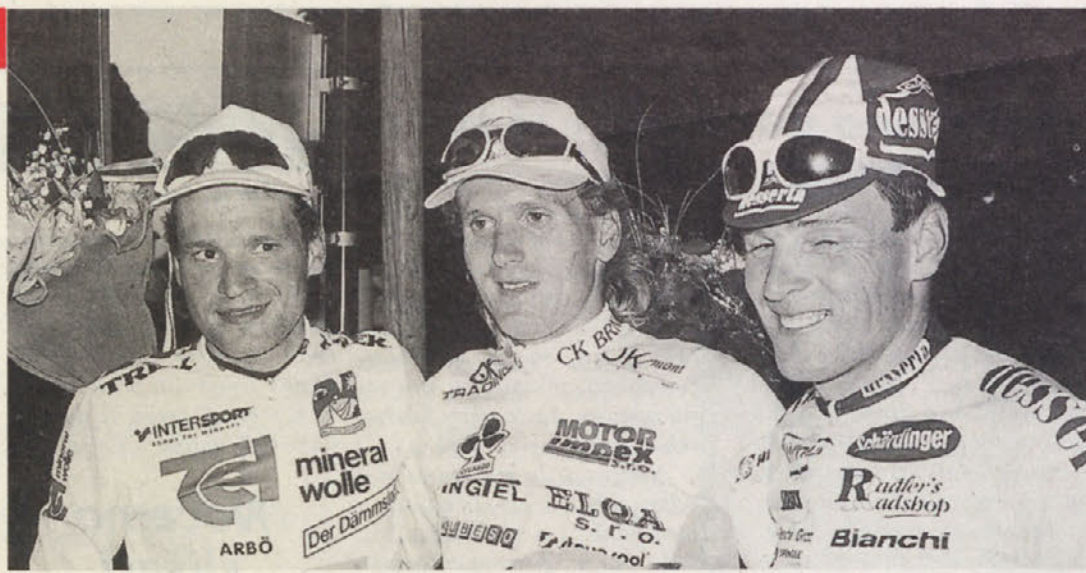
»Paco« zmagal v Windhaagu

Svojo trenutno izvrstno telesno pripravljenost je pokazal Peter Wrolich preteklo nedeljo tudi na tekmovalju za avstrijski pokal v Windhaagu. Samo tri dni po tretjem mestu na kriteriju v Celovcu je zmagal na 200 km dolgem tekmovalju v času 5 ur in 31 minut. Windhaag je klasično tekmovalje za kolesarje in najtežja proga v Avstriji, 8 krogov po 25 km in največ gledalcev ob progi in najvišja nagrada za zmagovalca.

Že pri mladincih in juniorjih je vsako leto skušal zmagati na tej progi, vendar brez uspeha. Letos pa je bil od vsega začetka mož tekmovalja. Dva kroga pred koncem tekmovalja je na klancu pobegnil sotekmecem. Sledila sta mu samo člana lastne ekipe Müller in Mühlbacher, ki sta zasedla mesti na stopničkih.

S to zmago ima Paco izvrstne možnosti, da se kvalificira za ekipo, ki bo zastopala Avstrijo na svetovnem prvenstvu.

Znane kolesarske zvezde kot Erik Zabel, Andrea Tafi, Daniele Nardello (zmagovalca kolesarske dirke po Avstriji), Oscar Camenzind, Frank Vandebroucke in Avstrijec Peter Luttenberger, so bili na tradicionalnem 4. kolesarskem kriteriju

Peter Wrolich (levo) v krogu najboljših

Foto SV

KOLESARJENJE

Koroški as Peter »Paco« Wrolich - zmaga v Windhaagu, tretji v Celovcu!

okrog celovškega zmaja brez možnosti. Zaslužno je zmagal češki kolesar in amater František Trkal (CK Brno) 36 točk, drugi je postal Arno Kaspert (RC Desserta) 30 točk in tretji, kar je izredno razveseljivo tudi za slovenski šport, Peter »Paco« Wrolich, (Tel Mineralwolle) 22 točk.

Zanimivo in napeto tekmo so ob robu ceste z velikim navdušenjem spremljali tisoči gle-

dalci, vreme pa je bilo kot naročeno - toplo in suho.

Medtem ko so amaterska moštva od vsega začetka močno pritiskala na pedala in osvojila pomembne točke, se profesionalci iz teama Mapei in nemške Telekom na izredno hitri dirki (poprečna hitrost je znašala 46,18 km/h) sploh niso znašli. Da je večina teh kolesarjev ravno pred tem prevozila najtežjo cestno dirko na svetu »Tour de

France«, jim je bilo videti z razrazov. So pa kljub temu na to kolesarsko gala prireditev pritegnili veliko gledalcev.

»Paco« Wrolich iz teama Tel Mineralwolle je od začetka vozil zelo previdno, vendar se je od točkovanja do točkovanja stopnjeval. V drugi polovici 60 krogov obsegajočega kriterija je močno forsiral in se povzpel na tretje mesto, katerega je kljub ofenzivni vožnji profesionalca

Andree Tafija (I) ubranil s tremi točkami prednosti.

Razveseljivo pa je tudi dejstvo, da je bilo med gledalci videti mnogo slovenskih navijačev. Najbolj vesel in srečen pa je bil seveda Peter, ki je na tej kolesarski dirki po Celovcu že drugič prekosil slavne kolesarje-profesionalce. Nadvse srečni »Paco«: »Tekmovalje je bilo zelo hitro, na začetku tekme sem napravil nekaj taktičnih napak in se preveč koncentriral na Zabla. V drugi polovici sem močno atakiral in moje moštvo me je močno podpiralo.«

M. Š.

Navdušeni gledalec Ivan Lukan od SŠZ s prijaznim »zlodejem in fanom« Didijem Senftom

Foto SV

Beachvolley - Austrian-Open

IZREDNO uspešna je bila promocija Koroške kot turistične dežele na mednarodnem srečanju najboljših odbojkarjev v pesku pretekli konec tedna ob Vrbskem jezeru. Napete tekme so si ogledali tisoči navdušeni gledalci in gledalke od blizu in daleč.

Zmagala sta odlična igralca Ze Marco in Emanuel iz Brazilije. Organizatorji te veleprireditve, ki je stala nad 10 milijonov šilingov, si pričakujejo nove impulze na področju turističnega gospodarstva.

M. Š.

Zmagovalca Ze Marco in Emanuel iz Brazilije (v temnih hlačah)

Foto SV

ŠAH - DRŽAVNO PRVENSTVO

D. Lukan - ena zmaga in trije remiji!

Šahistka Slovenske športne zveze (SŠZ) Dunja Lukan je na ženskem državnem prvenstvu v Gallspachu na Zgornjem Avstrijskem v prvih sedmih krogih osvojila 2, 5 točke.

Zmagala je proti Elisabeth Kirchmayr, remizirala pa je trikrat: proti Dunajčanki Hanlovi, Sonji Hohendanner iz Nižje Avstrije ter proti drugi najmočnejši igralki turnirja Borekovi iz Zgornje Avstrije, ki ima skoraj 2100 Elo-točk. Izgubila pa je proti igralkama iz Koroške, Sonji Sommer in Margit Hennings, ter proti Schwaningerjevi iz Salzburga. Po sedmih kolih presenetljivo vodi s šestimi točkami Sonja Sommer iz Gospe Svete pol točke pred veliko fa-

voritnjo Heleno Miro iz Predarlške in Dunajčanko Marijo Horvath. Margit Hennings iz Šentvida ob Glini je s 3,5 točke v sredini lestvice. Dunja Lukan, igralka SŠZ, pa je s 2,5 točke med 12 tekmovalkami na 8. mestu. Na sporedu je enajst kol.

Kot smo že poročali, se je 20-letna študentka medicine iz Vetrinja letos že drugič uvrstila v finale najboljših avstrijskih šahistk. Lani je osvojila deljeno 8./9. mesto.

Cilj Dunje Lukan je osvojiti šesto mesto, kar bi pomenilo kvalifikacijo za prihodnje državno prvenstvo ter sprejem v kader avstrijske reprezentance za prihodnjo šahovsko olimpijado.

I. L.

NOGOMET

Avstrijski pokal

Pliberk - Austria/VSV 4:0 (2:0)

Za veliko presenečenje je tik pred pričetkom nove sezone poskrbelo moštvo iz Pliberka, ki je v pokalni tekmi visoko premagala favorita iz Celovca. Domačini so od začetka prevzeli iniciativo in v prvem polčasu povedli z 2:0 (Pleschgattermig, 15., in Lisić, 24.). Po izključitvi Schoppitscha (Austria/VSV) so Pliberčani močno pritiskali in dosegli še dva gola (Lisić, 84., in Slamanić, 90.).

V prihodnjem krogu pokalnega tekmovalja bo moral Pliberk nastopiti na tujem proti Kindbergu na Štajerskem. Zeltweg (Štajerska) pa bo gostil SAK iz Celovca.

M. Š.

KOROŠKI RAZREDI

Po kratkem poletnem odmoru v koroškem športnem dogajanju spet prevladuje nogomet. SAK II tekmuje v skupini 2. razred D. Selani so morali en razred niže in igrajo v 2. razredu C, uspešna Globasnica pa se je povzpela en razred višje in tekmuje v 1. razredu D.

Podliga zahod:

Bilčovs - Weissenstein 3:1 (2:1)

1. Razred D:

Globasnica - Frantschach 6:1 (3:1)
Železna Kapla - Vovbre 0:2
Šmihel - Ruda 2:0
St. Leonhard - Žitara vas 2:0

2. Razred C:

Sele - Dholica 1:2 (1:1)
Ledince - Šentjakob v R. 0:1 (0:1)

2. Razred D:
SAK II - Krka 2:2 (1:1)

2. Razred E:
Šmarjeta - Rikarja vas 0:3
Galicija - Važenberk 1:1
Djekše - Reichenfels 2:4 (2:1)
Tinje - Pliberk II 4:1

Prvenstvena tekma

SAK - Rapid Lienz

v nedeljo
10. avgusta
ob 18. uri

v Trnji vasi (Annabichl)

ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 83

Silvo Kovač

Yong-Szabados/1952

V poziciji na šahovnici delujejo bele figure nekoliko nepovezano in črni že s Sf5 (Td4:) grozi nevarno ogroziti belega kralja. Toda beli, ki je na potezi, najde rešilno bilko v skritih manevrih svoje naj-

bolj aktivne figure - lovcu na diagonali a1 - h8. Te možnosti analizirajte in pot do zmage belega bo kar duhovita!

Rešitev šahovskega oreha šte. 82

Za dosego cilja - matiranje črnega kralja, beli elegantno žrtvuje damo! 1. Dh6+!! Po izsiljenem 1... gh6 sledi: 2. Tf6:+ Kg7. Tudi na umik kralja 2... Kh5 sledi 3. Th6: mat!

Sedaj pa sledi usklajeno delovanje bele trdnjave in lovca: 3. Lh6:+ Kg8 4. Tf8 mat. Lepa kombinacija se je končala z matom!

